

29 maj 2013

Flytt av årskurs 3-5 från Yttermalungs skola till Malung

Datum: 29 maj 2013

Till: Kommunstyrelsens ordförande i Malung-Sälens kommun

Kopia: Kommunfullmäktiges ordförande i Malung-Sälens kommun

Från: Samhällsföreningen för Yttermalung och Malungs finnmark (SYMF)
Kontaktpersoner Rune Matsson och Petra van Milligen info@yttermalung.com

SAMMANFATTNING

Yttermalung och Malungs finnmark går mot ett generationsskifte vilket innebär att Yttermalungs skola har plats för fler barn. Ideella krafter arbetar för att öka inflyttning med stöd av föreningslivet, Näringslivsenheten, Arbetsförmedlingen och Turistbyrån i Malung-Sälens kommun.

SYMF har under en längre period sökt dialog med BUN angående möjligheter att stärka och vidareutveckla Yttermalungs skola, detta utan resultat. 15 maj 2013 fattade BUN beslutet att flytta årskurs 3-5 från Yttermalungs skola till Malung. Till grund för beslutet är ett sjunkande elevantal samt Skolinspektionens krav att kommunen ska vidta åtgärder för att säkra personalkompetens i Yttermalungs skola. Beslutet påverkar den södra delen av Malung-Sälens kommun negativt då samhället förlorar sin attraktionskraft för barnfamiljer.

SYMF, med stöd av en namninsamling med 369 namn från invånare, kräver härmed att beslutet upphävs då det grundas på ett bristande och felaktigt beslutsunderlag samt en odemokratisk beslutsprocess;

1. **Elevunderlag:** Hänvisning till felaktigt elevunderlag. Tjänstemän har inte skrivit in barn boende i Malung-Sälens kommun som i april 2013 ansökt om plats i årskurs 3 och 5 på Yttermalungs skola.
2. **Personalkompetens:** Yttermalung har behörighet till årskurs 3 ändå ska årskurs 3 flyttas. Bristande behörighet är delvis ett problem för både Yttermalung och Blomsterbäcken men kan enligt Skolinspektionen lösas genom dispens, kompetensutveckling eller validering av erfarenhet.
3. **Skolmiljö:** Skolinspektionen ger Yttermalungs skola ett gott omdöme då det finns individanpassat lärande i en trygg miljö med gynnsamma förutsättningar för elevernas lärande och utveckling. Lillmon beskrivs av Skolinspektionen som en miljö med brist i studiero, kränkande behandling och relativt låga studieresultat.
4. **Barnkonsekvensanalys:** Ingen konsekvensanalys har genomförts. Enligt BUN ska politiska beslut ha barnperspektivet ur FN:s barnkonvention. Enligt Rädda Barnen ska en barnkonsekvensanalys genomföras när ett beslut får påtagliga konsekvenser för ett barn. Att flyttas från en liten och trygg skola till en större skola med oroliga klasser, samt pendla upp till 1,5 timmar till skolan (tiden i skolskjutsreglementet bör inte överstiga 60 minuter) bör anses påtagliga.
5. **Fackligt:** Föräldrar till barn i årskurs 3-5 har ombetts fylla i val av skola i Malung. Vår förståelse är därmed att BUN:s beslut håller på att verkställas utan att ha uppfyllt MBL:s krav på risk och konsekvensanalys enligt Arbetsmijöverkets riktlinjer.

29 maj 2013

Förslag på åtgärder

1. Upphäv beslutet om flytt av årskurs 3-5 med omedelbar verkan med anledning av felaktigt beslutsunderlag samt bristande och odemokratisk beslutsprocess.
2. Genom satsning på Yttermalungs skola säkerställ att det finns en grundläggande samhällsservice och förutsättningar för hela Malung-Sälens kommun att leva.
3. Oberoende part genomför konsekvensanalys (miljö, hälsa, samhälle och ekonomi) på flytt till Malung samt satsning på Yttermalungs skola som Naturskola (enligt föreslaget åtgärdsprogram i Dalarnas miljömål).
4. Stötta, genom satsning Yttermalungs skola, det ideella arbetet för ökad inflyttning till Yttermalung och Malungs finnmark.
5. Undersök och genomför alternativa lösningar:
  - a. BUN marknadsför kommunens skolor utåt samt informerar föräldrar om det fria skolvalet
  - b. BUN och tjänstemän ger intresserade föräldrar ett positivt bemötande vid visat intresse för Yttermalungs skola
  - c. BUN ansöker om dispens för lärarna på Yttermalungs skola alternativt stöttar lärarna i kompetensutveckling för att uppnå behörighet
  - d. BUN använder Yttermalungs skola som en avlastning för Lillmon och Blomsterbäcken
  - e. BUN använder Yttermalungs skola för modersmålsundervisning
  - f. BUN använder gymnastikhallen vid Yttermalungs skola för idrott
  - g. BUN identifierar alternativa pedagogiska lösningar med behöriga lärare som arbetslag
  - h. BUN stöttar Yttermalungs skola för att uppnå status som naturskola och medlemskap i Naturskoleföreningen enligt Dalarnas miljömål
  - i. BUN undersöker upptagningsområden från fd Östra Utsjö skola, Kyrkskolan samt Idbäcks skola

SYMF, föräldrar och elever förväntar sig ett officiellt svar från Kommunstyrelsen senast den 4 juni. Detta för att ge familjer möjlighet att se framemot den stundande skolavslutningen samt förbereda sig inför hösten 2013.

29 maj 2013

Introduktion

Nedan beskriver vi vår förståelse för händelseförloppet som leder upp till dagens datum samt ger förslag på åtgärder som kan stärka Yttermalungs skola och Malung-Sälens kommun.

1. Bakgrund

Yttermalung och Malungs finnmark på väg mot ett generationsskifte. Detta innebär plats för fler elever och nya invånare. Samhällsföreningen för Yttermalung och Malungs finnmark (SYMF) bildades i mars 2012 för att inleda dialog mellan föräldrar, bybor och Malung-Sälens kommun om åtgärder för att öka inflyttning. Eftersom skolan är motor i arbetet har föreningen en arbetsgrupp för skolan. I arbetsgruppen ingår föräldrar och före detta lärare. Då arbetet med att stärka bygden är avhängigt engagemang från beslutsfattare hölls i september 2012 ett stormöte i Yttermalungs bygdegård med 65 deltagare. Bland mötesdeltagarna fanns kommunstyrelsens andre vice ordförande som uttalade att inga förändringar var planerade för Yttermalungs skola 2013 samt BUN:s ordförande som åtog sig att delta i Skolgruppens arbete.

Under 2012-2013 har ideella krafter i Yttermalung och Malungs finnmark, tillsammans med Näringslivsenheten, Arbetsförmedlingen och Leader, arbetat med projektet "Flytta till Yttermalung och Malungs finnmark" med målsättning att öka inflyttning av barnfamiljer till den södra kommundelen. Projektet har redan gett resultat. I april-maj var en familj med tre barn på besök, de planerar en flytt hit när de sålt huset i Holland. De tar då med sig sitt företag Studio Formo. Något som stärker skolan och kommunens skatteunderlag.

2. Dialog med BUN

SYMF bjuder den 11 mars in BUN till möte för att diskutera förslag för att stärka skolan men får inget besked förrän 26 april då den 15 maj föreslås som mötesdatum. Samtidigt kontaktar en familj boende i Malung-Sälens kommun skolledningen för att flytta sina barn från Äppelbo till Yttermalung, de får besked från BUN att vänta tills "beslut tas". BUN bjuder in föräldrar till möte 7 maj för att informera om en flytt av årskurs 3-5 till Malung från Yttermalungs skola till hösten 2013. Ingen konsekvensanalys har genomförts av BUN, ingen dialog har förts om alternativa lösningar. Vid mötet 7 maj sade samtliga föräldrar tydligt nej till en flytt av årskurs 3-5. Även den holländska familjen (Studio Formo) närvarade vid mötet den 7 maj, de uttalade att de avbryter sina flyttplaner om skolan läggs ned/årskurser flyttas till Malung.

29 maj 2013

3. BUNs beslut om flytt av årskurs 3-5

SYMF har den 12 maj mejlat diskussionsunderlag med frågeställningar till BUNs ledamöter¹. Den 15 maj träffar SYMF BUN:s ledamöter vid ett ordinarie nämndsmöte. Mötet med BUN pågår ca 1 ½ timme. SYMF får inget svar på frågeställningarna.

BUN beslutar, en timme efter mötet med SYMF, att flytta årskurs 3-5. Till grund för beslutet är ett sjunkande elevantal samt Skolinspektionens krav att kommunen ska vidta åtgärder för att säkra personalkompetens i Yttermalungs skola. Beslutet, som har felaktigt och bristande beslutsunderlag, påverkar den södra delen av Malung-Sälens kommun negativt och motverkar kommunens vision om ökad inflyttning.

4. Konsekvenser av beslut

En flytt av årskurser 3-5 är en nedrustning av skolan och därmed en indirekt nedläggning. För södra kommundelen innebär det att det inte längre finns en motor för utveckling och att barnfamiljer väljer att flytta till annan ort. För barnen på Finnmarken är påverkan direkt och konkret. De får en restid som bryter mot skolskjutsreglementet (den sammanlagda restiden bör inte överstiga 60 minuter). Barnen kommer sedan att vistas i större klasser i en dålig arbetsmiljö (Blomsterbäcken förlitar sig på baracker och Lillmons miljö har nyligen kritiserats av skolinspektionen som kränkande och orolig). Detta kommer att påverka barnens hälsa samt studieresultaten och därmed deras möjligheter till utveckling. Vad händer med de goda resultaten när eleverna trängs i lokaler, trötta efter lång pendling till skola? Sannolikt motverkar det BUN:s verksamhetsmål "Det sammanvägda resultatet i Malung-Sälens grundskolor skall vara bland de främsta i landet"

5. Krav på ogiltigförklarande av beslut

Samhällsföreningen för Yttermalung och Malungs finnmark, med stöd av namnunderskrifter, kräver att beslutet upphävs med omedelbar verkan. Till grund för detta ligger:

a. Elevunderlag

Beslutet anger ett felaktigt elevunderlag. En familj boende i Malung-Sälens kommun ansökte i april 2013 om inskrivning av två barn till klass 3 och 5 i Yttermalungs skola. Av okända skäl har ansvarig tjänsteman inte handlagt ärendet. Det korrekta elevunderlaget är därmed två elever i årskurs 3 samt tre elever i årskurs 5.

Det Leaderfinansierade projektet Flytta till Yttermalung och Malungs finnmark drivs av ideella krafter med stöd av Näringslivsenheten på Malung-Sälens kommun, Turistbyrån i Malung samt Arbetsförmedlingen. Yttermalungs skola och naturen är motorn i projektet. Projektledarna har deltagit i två emigrationsmässor i Holland 2012 och 2013. De har uppnått positiva resultat. En familj

---

¹ http://yttermalung.com/?page_id=209

29 maj 2013

på fem personer planerar en flytt med sitt företag till Yttermalung. Föräldrarna deltog vid mötet i Yttermalungs skola den 7 maj. De berättade de om sina planer och klargjorde för BUN att flytten avbryts om Yttermalungs skola nedrustas. Beslutet om avveckling av Yttermalungs skola innebär en direkt förlust i skatteintäkter samt skatteutjämningsbidrag.

b. Personalkompetens

I BUN:s strategiska dokument 2013-2014 är "Inventering av kompetensutvecklingsbehov inför lärarlegitimationen" är prioriterad åtgärd².

Skolinspektionen påpekar i beslut³ att behörighet saknas för årskurs 4-5 i Yttermalung⁴ men kritiserar även Blomsterbäckens skola för svårigheter att säkerställa modersmålsundervisning och brist på behörighet i ämnen.⁵ I båda fallen förespråkar Skolinspektionen kompetensutveckling och öppnar upp för möjlighet att på undantag bedriva undervisning med obehöriga lärare; "Lärare som anstälts före den 1 juli 2011 och som saknar lärarlegitimation kan under en övergångsperiod istället ha utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver. Lärare som inte uppfyller kraven enligt skollagen får undantagsvis bedriva undervisning. Det gäller bland annat om det inte finns personer som uppfyller kraven inom huvudmannens organisation eller om det finns särskilda skäl med hänsyn till eleverna".

Skolinspektionens rapport pekar på brister i kvalitet på undervisning och modersmålsundervisning på Lillmon samt brist på lärarlegitimation och modersmålsundervisning i Blomsterbäcken. Trots detta, och ovan nämnda lösningar, väljer BUN att ange brist på lärarlegitimation som anledning att flytta årskurser 4-5 från Yttermalung till Malung. BUN beslutar även att flytta årskurs 3 trots att behörighet finns på Yttermalungs skola.

c. Skolmiljö enligt Skolinspektionen

Skolinspektionen beskriver undervisningen i Yttermalungs skola som utpräglat individanpassat. De små grupperna och yttre förutsättningar som lokaler, undervisningsmaterial och ett välutrustat skolbibliotek samt moderna IT-verktyg underlättar den individanpassade undervisningen. Lärarna samarbetar kring planering och genomförande av undervisningen så att en kontinuitet för eleverna främjas. Även det nära samarbetet med fritidshemspersonalen skapar gynnsamma förutsättningar för elevernas lärande och utveckling. Eleverna uppfattar skolmiljön som trygg och studiero råder⁶.

---

² Punkt 3, Tidiga insatser http://www.malung-salen.se/UserFiles/Files/Skolan/Namndsplan_2013-2014_antagen.pdf

³ Sida 7, Beslut för grundskola och fritidshem efter tillsyn av Yttermalungs skola i Malung-Sälens kommun 2013-02-11, Skolinspektionen <http://siriskolverket.se/apex/ris.openfile?docID=507349>

⁴ Sida 6, Beslut för grundskola och fritidshem efter tillsyn av Yttermalungs skola, Skolinspektionen

⁵ Sida 5 och sida 8 Beslut för grundskola, särskola och fritidshem efter tillsyn av Blomsterbäcksskolan i Malung-Sälens kommun, Skolinspektionen <http://siriskolverket.se/apex/ris.openfile?docID=507569>

⁶ Sida 2 Beslut för grundskola och fritidshem efter tillsyn av Yttermalungs skola i Malung-Sälens kommun 2013-02-11, Skolinspektionen <http://siriskolverket.se/apex/ris.openfile?docID=507349>

29 maj 2013

Skolinspektionens rapport om Lillmon pekar på en orolig miljö med kränkande behandling. Ingen samverkan mellan lärarna, brist i studiero samt det faktum att alla elever inte får det särskilda stöd de har rätt till, anges som möjliga förklaringar till att kunskapsresultaten är relativt låga. Det är även en uttalad brist i kommunens förmåga att säkerställa modersmålsundervisning både i Lillmon och Blomsterbäcken⁷.

BUN har beslutat om flytt från Yttermalungs skolas lokaler till Lillmon eller Blomsterbäcken. Valfriheten för familjer försvinner därmed och eleverna flyttas från en trygg till en otrygg miljö där kvalitét på undervisning inte kan säkerställas.

d. Barnkonsekvensanalys

Skolplanen 2010-2012 ställer krav på dialog med barnen och att allt arbete på förskolor/skolor och politiska beslut skall ha barnperspektivet ur FN:s barnkonvention. Enligt Rädda Barnen ska en barnkonsekvensanalys genomföras när ett beslut får påtagliga konsekvenser för ett barn. Att flyttas från en liten och trygg skola till en större skola med oroliga klasser, samt pendla upp till 1,5 timmar till skolan (tiden i skolskjutsreglementet bör inte överstiga 60 minuter) bör anses påtagliga.

Ingen konsekvensanalys har utförts innan beslut togs. Barnen har inte blivit tillfrågade om sin syn på flytt till ny skola. Inte heller har en utvärdering gjorts av erfarenheterna från de barn som idag pendlar till Malung från Malungs finnmark.

f. Förlorade intäkter för Malung-Sälens kommun

Om beslutet verkställs förlorar kommunen intäkter från potentiella nya kommuninvånare; skatteintäkter samt skatteutjämningsbidrag på 40 000 per person/år. Exempelvis den holländska familjen som är fem personer har sagt att de inte flyttar till Malung-Sälen om skolan i Yttermalung nedrustas. Kommunen riskerar även att familjer flyttar från finnmarken till grannkommuner då pendlingsavstånden blir för långa.

g. Odemokratisk process

Malung-Sälens kommun beskriver sig som en inflyttningskommun. I verksamhetsplanen nämns målsättningar som styrker detta; "Vi agerar aktivt, långsiktigt och förtroendefullt för att möjliggöra ökad inflyttning och erbjuder bra utvecklingsvillkor för företag och entreprenörer", "Vi arbetar för en byautveckling i framkant, där otraditionella lösningar prövas för att erbjuda samhällsservice i byarna och stödjer utvecklingsprojekt" samt "Vi stärker kontakten med brukare och utvecklar dialogen med medborgarna genom förbättrad information och ökad delaktighet". I Skolplanen 2010-2012 samt i

---

⁷ Sida 3, Beslut för grundskola och fritidshem efter tillsyn av Lillmons skola i Malung-Sälens kommun 2013-03-01 <http://siris.skolverket.se/apex/ris.openfile?docID=507560>

29 maj 2013

BUN:s strategiska dokument är målsättningen att öka samarbetet med arbets- och föreningslivet och förbättra dialogen mellan skolan och medborgarna.

SYMF känner inte igen sig i verksamhetsmålen. Vi har sedan Stormötet i september 2012 arbetat för en dialog med BUN med inbjudan till möten och skriftliga frågeställningar om sätt att utveckla Yttermalungs skola. Resultatet är obesvarade frågor och inbjudan till mötet den 15 maj, en timme innan beslut tas om flytt av årskurs 3-5.

h. Facket

Medbestämmandelagen/Samverkansavtalet berörs av en flytt av årskurs 3-5. En risk och konsekvensanalys utifrån Arbetsmiljöverkets riktlinjer bör göras innan beslut tas, men måste göras innan beslutet verkställs. Skolchefen bekräftade i mejl daterat 23 maj att detta inte skett men att MBL förhandlingar ska ske 3 juni .

Vecka 21 ombads föräldrarna till barn i Yttermalungs skola skicka in sina val av skola i Malung. Detta uppfattas av SYMF som att beslutet nu verkställs vilket går emot MBL lagen som kräver att en risk och konsekvensanalys ska ske innan beslut verkställs.

6. Förslag på åtgärder

- a. Upphäv beslutet om flytt av årskurs 3-5 med omedelbar verkan med anledning av felaktigt beslutsunderlag samt bristande och odemokratisk beslutsprocess.
- b. Genom satsning på Yttermalungs skola säkerställ att det finns en grundläggande samhällsservice och förutsättningar för hela Malung-Sälens kommun att leva.
- c. Oberoende part genomför konsekvensanalys (miljö, hälsa, samhälle och ekonomi) på flytt till Malung samt satsning på Yttermalungs skola som Naturskola (enligt föreslaget åtgärdsprogram i Dalarnas miljömål).
- d. Stötta, genom satsning Yttermalungs skola, det ideella arbetet för ökad inflyttning till Yttermalung och Malungs finnmark.
- e. Undersök och genomför alternativa lösningar:
  - BUN marknadsför kommunens skolor utåt samt informerar föräldrar om det fria skolvalet
  - BUN och tjänstemän ger intresserade föräldrar ett positivt bemötande vid visat intresse för Yttermalungs skola
  - BUN ansöker om dispens för lärarna på Yttermalungs skola alternativt stöttar lärarna i kompetensutveckling för att uppnå behörighet
  - BUN använder Yttermalungs skola som en avlastning för Lillmon och Blomsterbäcken
  - BUN använder Yttermalungs skola för modersmålsundervisning
  - BUN använder gymnastikhallen vid Yttermalungs skola för idrott

29 maj 2013

- BUN identifierar alternativa pedagogiska lösningar med behöriga lärare som arbetslag
- BUN stöttar Yttermalungs skola för att uppnå status som naturskola och medlemskap i Naturskoleföreningen enligt Dalarnas miljömål
- BUN undersöker upptagningsområden från fd Östra Utsjö skola, Kyrkskolan samt Idbäcks skola

Vår förväntan

SYMF, föräldrar och elever förväntar sig ett officiellt besked från Kommunstyrelsen senast den 4 juni. Detta för att ge familjer möjlighet att se framemot den stundande skolavslutningen och förbereda sig inför hösten 2013.